

7/63005

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610-7510789
Konu : Soru Önergesi (7/63005)

24/04/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/03/2015 tarihli ve 43452547-120.00-221862 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Ankara Milletvekili Sayın Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ tarafından verilen 7/63005 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nurettin CANIKLI
Bakan

EK : Soru önergesi cevabı (2 sayfa)

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Ankara Milletvekili Sayın Prof. Dr. Özcan YENİCERİ' ye ait 7/63005 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1) Bakanlığımız ve Türk Cumhuriyetleri arasında ikili düzeyinde yürütülen projeler aşağıda belirtilmiştir:

- Kazakistan Gümrük İdaresi'ne 25- 29 Mart 2013 tarihlerinde "Gümrüklerin Modernizasyonu ve Kaçakçılıkla Mücadele" konularında eğitim verilmesi,
- 03-07 Haziran 2013 tarihlerinde Kırgız Gümrük İdaresi'ne Gümrük Birliği, Gümrük İşlemleri, Tarife, İstatistiki Değerlendirme ve Teftiş gibi konularda eğitim programı düzenlenmesi,
- Kırgızistan Gümrük İdaresi 14-18 Nisan 2014 tarihlerinde Edirne Kapıkule Kara Hudut Kapısı'nda 'Gümrük Muhafaza' alanında eğitim verilmesi,
- Azerbaycan Devlet Gümrük Komitesi temsilcileri 13-14 Şubat 2014 tarihlerinde merkezi ve yerel risk analizi, hedefleme ve profillemeye çalışmalarını ile risk yönetimine ilişkin diğer konular özelinde eğitim programı düzenlenmesi,
- Azerbaycan Devlet Gümrük Komitesi temsilcilerinden oluşan 10 kişilik bir heyetin 02-04 Temmuz 2014 tarihlerinde İstanbul Atatürk Havalimanı'na bir inceleme ziyaretinde bulunmuştur. Bakü'de inşa edilen yeni havalimanında gerçekleştirilecek olan gümrük işlemlerini en etkin şekilde yürütebilmek amacıyla, Atatürk Havalimanı gibi büyük bir havalimanındaki işleyişi görmek isteyen Azerbaycan heyeti sırasıyla Atatürk Havalimanı, Atatürk Havalimanı Yolcu Salonu Gümrük Müdürlüğü, Atatürk Havalimanı Kargo Müdürlüğü ve İstanbul Gümrük Muhafaza Kaçak İstihbarat Müdürlüğü'nde incelemelerde bulunulması,
- Azerbaycan Köpek Eğitim Merkezinin incelenmesi, değerlendirilmesi, dedektör köpek temini ve uygulanabilirliğinin tespiti amacıyla 19-20 Ocak 2015 tarihleri arasında Azerbaycan'a Bakanlığımız temsilcilerince çalışma ziyaretinde bulunulması,
- 24-27 Şubat 2015 tarihlerinde Bakanlığımız temsilcisince Azerbaycan'a bir çalışma ziyareti düzenlenmiş ve risk analizleri konusunda eğitim verilmiştir.

Çok taraflı platformda Bakanlığımız ve Türk Cumhuriyetleri arasında yürütülen çeşitli projeler;

- İpek Yolu Girişimi ve Kervansaray Projesi'dir. Diğer taraftan Türk dili konuşan ülkeler arasında kapsamlı işbirliğini teşvik etmek amacıyla 03 Ekim 2009 yılında Türk Konseyi oluşturulmuştur. Örgütün kurucu üyeleri; Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye'dir. Türkmenistan ve Özbekistan Konseyin resmi üyesi değildir; ancak bu iki ülke potansiyel üye olarak nitelendirilmektedir.

İpek Yolu Girişimi, İpek Yolu Ülkeleri arasında ticaretin geliştirilmesi ve kolaylaştırılmasında Gümrük İdarelerinin oynadığı rolün etkinleştirilmesi konusunda uluslararası bir platform oluşturulması amacıyla 2008 yılında Bakanlığımız tarafından başlatılmıştır. Öte yandan Kervansaray Projesi İpek Yolu Girişimi'nin projeye dönüştürülmüş halidir, yol haritasıdır. Proje, İpek Yolu üzerinde bir rota ve bu rota üzerinde çalışma yapılacak sınır kapılarının belirlenmesi ve sonrasında sınır geçişlerine engel teşkil eden unsurların bertaraf edilmesine yönelik eylem veya proje tesisini içermektedir. 2012 yılında Projenin 1. Aşaması kapsamındaki rota üzerinde belirlenen Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye sınır geçiş noktalarında yapılan incelemeler, boşluk analizleri ve öneriler ile başarılı bir şekilde sonuçlandırılmış, Kazakistan ve Kırgızistan'ın da Projeye katılımı sağlanarak projenin 2. Aşamaya geçilmiştir. Kazakistan ve Kırgızistan sınır geçiş noktalarında yapılan incelemelerle projenin kuzey rotasında genişletilmesi sağlanmış ve 2013 yılında, Kuzey rotası incelemeleri de Çin-Kırgız sınırına gelecek şekilde tamamlanmıştır.

2) Gümrük muhafaza, kaçakçılık ve mali suçlara ilişkin istihbarat ve araştırma teknikleri, risk analizi, profillemeye konularını da kapsayan teknik yardıma konu ülkelerin gümrük idarelerinin idari kapasitelerinin artırılması ve organizasyonel yapılanmalarına yönelik fayda sağlanmıştır. Öte yandan, gümrük alanında ikili bazda tecrübe alışverişinde bulunulması imkânı bulunmuştur. İpek Yolu Girişimi'nin temel hedefi, Avrupa ile Çin arasında ve bu iki nokta arasındaki ülkelerin kendi içlerinde ticaretin ve taşımacılığın geliştirilmesinin yanı sıra, tarihi İpek Yolu'nun aynı zamanda tarihsel ve

kültürel değer olarak da yeniden canlandırılmasıdır. Girişim kapsamında; bugüne kadar 6 büyük forum düzenlenmiştir. Kervansaray Projesi kapsamında;

- Spesifik bir İpek Yolu rotasının ve bu rota üzerindeki sınır kapılarının belirlenmesi,
- Sınır kapılarında olması gerekli minimum standartların belirlenmesi,
- Pilot Rota üzerindeki sınır kapılarındaki mevcut durumun belirlenmesi,
- Sınır geçişlerini zorlaştıran unsurların belirlenmesi (Boşluk- İhtiyaç Analizi) sağlanmıştır.

Proje Kuzey rotasında devam etmekte olup, Çin'in projeye katılımının sağlanması halinde Avrupa-Çin arası rota Kuzeyden tamamlanmış olacaktır.

3-4) Dışişleri Bakanlığı'nca, Türkmenbaşı Limanı'na yapılan bir ziyaret sonrası, Türkmen yetkililerinin ilgili limanda yapılan uygulamalardaki eksiklikleri giderebilmek amacıyla ülkemizin bilgi ve tecrübelerinden faydalanmak istedikleri iletilmiş ve bu talep Bakanlığımıza ulaştırılmıştır. Konu ile ilgili Dışişleri Bakanlığımıza, Türkmenistan Gümrük İdaresi çalışanlarına özellikle denizyolunda özet beyan uygulaması, eşyanın limanda geçici depolama yerine alınması, transit işlemleri ve TIR Karnesi kapsamında gerçekleştirilen Ro-Ro işlemleri konularında eğitim verilebileceği iletilmiştir. Konu ile ilgili Türkmen tarafının cevabı beklenmektedir.

01-12 Haziran 2015 tarihlerinde Kırgızistan Gümrük İdaresi Eğitim Merkezinde, Kırgız Gümrük İdaresi personeli için hazırlanacak eğitim programına katkı sağlamak üzere Türkiye'den uzmanların Kırgızistan'da görevlendirilmesi çerçevesinde, kaçakçılıkla mücadele, kıymet, eğitim alanında inovatif yaklaşımlar, tarife ve gümrük kontrolü konularında bir eğitim programı gerçekleştirilmesi öngörülmekte olup, Kırgızistan tarafı ile lojistik konulara ilişkin istişarelere devam edilmektedir. Türk Konseyi kapasite geliştirme faaliyetleri kapsamında; 10-12 Mart 2015 tarihlerinde Türk Dili Konuşan Ülkeler Konseyi Sekreteryası (Türk Konseyi) ve Bakanlığımız AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde yetkilendirilmiş yükümlü uygulaması (Authorized Economic Operator, AEO), sonradan kontrol uygulaması ve risk analizleri konularında eğitim semineri gerçekleştirilmiştir.

5) Söz konusu faaliyetler çerçevesinde, teknik yardıma konu ülkelerin gümrük idari kapasitelerinin artırılmalarına yönelik fayda elde edilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, özellikle gümrük idarelerinin modernizasyon ve kaçakçılıkla mücadele, gümrük iş akışları, istihbarat, gümrük birliği, tarife, istatistiki değerlendirme ve teftiş, gümrük muhafaza, merkezi ve yerel risk analizi, hedefleme ve profileme çalışmaları, risk yönetimi, dedektör köpek temini ve uygulanabilirliğinin tespiti gibi birçok konuda söz konusu ülke bilgi ve tecrübelerine katkıda bulunulmuştur. Bu hususlar çerçevesinde, ilgili ülkelerin idari kapasitelerinin yanında, personel kalitesinin de daha yüksek seviyelere çıkarılmasına katkıda bulunulmaktadır. Ayrıca Türk Konseyi çerçevesinde yapılan girişimler ve ülkeler arasında gerçekleştirilen işbirliği ticaretin kolaylaştırılması hedefine destek olmakta ve aramızdaki bağların güçlenmesini sağlamaktadır. Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi faaliyetleri kapsamında üye ülkeler gümrük alanında sahip olduğu bilgi ve tecrübesini dost ve akraba ülkelerle paylaşmaktadır. Bu durum gerek ikili ilişkiler gerekse çok taraflı platformlarda sürdürülen ilişkilerin geliştirilmesi ve bilgi ve tecrübe paylaşımı konusunda önemli rol oynamaktadır.